Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. rugsėjo 7 d.
(OR. en)

12485/23
ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2023/0318(NLE)

PROCIV 57	ATO 48
ENV 925	CSC 408
JAI 1084	ECOFIN 839
SAN 494	CSCI 149
COSI 140	DATAPROTECT 216
CHIMIE 85	MI 698
ENFOPOL 356	CODEC 1500
RECH 380	COPS 418
CT 133	JAIEX 46
DENLEG 38	COPEN 292
COTER 153	IND 441
RELEX 987	POLMIL 221
ENER 467	IPCR 55
HYBRID 53	DIGIT 160
TRANS 329	DISINFO 62
CYBER 203	CSDP/PSDC 608
TELECOM 251	MARE 18
ESPACE 45	POLMAR 47

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. rugsėjo 6 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 526 final
Dalykas:	Pasiūlymo dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS dėl plano koordinuoti Sąjungos lygmens reagavimą į didelę tarpvalstybinę reikšmę turinčius ypatingos svarbos infrastruktūros sutrikimus PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 526 final.

Pridedama: COM(2023) 526 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2023 09 06
COM(2023) 526 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl TARYBOS REKOMENDACIJOS

dėl plano koordinuoti Sąjungos lygmens reagavimą į didelę tarpvalstybinę reikšmę turinčius ypatingos svarbos infrastruktūros sutrikimus

PRIEDAS

Šiame priede aprašomi principai, tikslai, pagrindiniai subjektai, sąveika su esamais reagavimo į krizes mechanizmais ir tai, kaip veikia Reagavimo į didelius ypatingos svarbos infrastruktūros incidentus koordinavimo planas (toliau – Ypatingos svarbos infrastruktūros planas) ir gerinamas valstybių narių ir atitinkamų Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų bendradarbiavimas dėl tokių incidentų laikantis taikytinų taisyklių ir procedūrų. Šis planas nedaro jokio poveikio kitų susitarimų vaidmeniui ir veikimui.

I DALIS. TIKSLAI, PRINCIPAI, DALYVIAI IR KITOS PRIEMONĖS

1. Tikslai

Ypatingos svarbos infrastruktūros planu siekiama šių trijų pagrindinių tikslų reaguojant į didelį ypatingos svarbos infrastruktūros incidentą:

(a) **bendro informuotumo apie padėtį**, nes geras supratimas apie didelį ypatingos svarbos infrastruktūros incidentą valstybėse narėse, jo kilmę ir galimas pasekmes visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams operatyviniu, strateginiu / politiniu lygmenimis yra būtinas, kad būtų užtikrintas tinkamas koordinuojamas reagavimas;

(b) **koordinuotos viešosios komunikacijos**, nes ji padeda sušvelninti neigiamą didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento poveikį ir kuo labiau sumažinti visuomenei perduodamos informacijos neatitikimus valstybėse narėse ir tarp jų. Aiški vieša komunikacija taip pat svarbi siekiant sušvelninti dezinformacijos padarinius;

(c) **veiksmingo reagavimo**, nes stiprinant valstybių narių reagavimą ir valstybių narių tarpusavio bendradarbiavimą bei bendradarbiavimą su atitinkamomis Sąjungos institucijomis, įstaigomis, organais ir agentūromis prisidedama prie didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento poveikio mažinimo ir sudaromos sąlygos greitai atkurti esmines paslaugas taip, kad būtų kuo labiau sumažintas pažeidžiamumas kilus kitiems dideliems incidentams.

2. Principai

Proporcingumas

Incidentai, dėl kurių sutrikdoma ypatingos svarbos infrastruktūra ir (arba) esminių paslaugų teikimas, dažnai nesiekia didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento ribos, nurodytos šios rekomendacijos 2 punkte. Atitinkamai jie iš esmės gali būti veiksmingai valdomi nacionaliniu lygmeniu. Todėl Ypatingos svarbos infrastruktūros planas taikomas tik dideliems ypatingos svarbos infrastruktūros incidentams.

Subsidiarumas

Valstybės narės visų pirma atsako už reagavimą į ypatingos svarbos infrastruktūros ar ypatingos svarbos subjektų teikiamų esminių paslaugų sutrikimus pagal Sąjungos teisę. Tačiau atitinkamos Sąjungos institucijos, įstaigos, organai bei agentūros ir Europos išorės veiksmų tarnyba (toliau – EIVT) atlieka svarbų papildomą vaidmenį didelio tarpvalstybinę reikšmę turinčio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento atveju, nes toks incidentas gali daryti poveikį kelioms ar net visoms ekonominės veiklos sritims vidaus rinkoje, Sąjungoje gyvenančių piliečių gyvenimui, Sąjungos saugumui ir tarptautiniams santykiams.

Papildomumas

Ypatingos svarbos infrastruktūros plane atsižvelgiama į esamų krizių valdymo mechanizmų veikimą Sąjungos lygmeniu, t. y. į Tarybos integruoto politinio atsako į krizes mechanizmą (IPCR), Komisijos vidaus krizių koordinavimo procesą ARGUS, Sąjungos civilinės saugos mechanizmą (toliau – SCSM), kuriuos įgyvendinti padeda Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras (toliau – RNKC), ir EIVT reagavimo į krizes mechanizmą. Jis taip pat grindžiamas sektorių susitarimais, įskaitant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2022/2555[1] numatytas nuostatas dėl koordinuoto didelio masto kibernetinio saugumo incidentų valdymo ir sistemą, nustatytą Koordinuoto atsako į didelio masto tarpvalstybinius kibernetinio saugumo incidentus ir krizes plane (toliau – Kibernetinio saugumo planas)[2], Transporto kontaktinių punktų tinklą[3] ir Europos aviacijos krizių koordinavimo padalinį[4].

Be to, Ypatingos svarbos infrastruktūros planas grindžiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2557[5] nustatytomis struktūromis ir mechanizmais, visų pirma kompetentingų institucijų tarpusavio bendradarbiavimo, bendradarbiavimo su Komisija ir bendradarbiavimo Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupėje atžvilgiu, ir turi būti taikomas pagal tokių struktūrų ir mechanizmų nuostatas. Jame taip pat atsižvelgiama į atitinkamų Sąjungos institucijų, įstaigų, organų ir agentūrų atsakomybę pagal jiems taikomą teisinę sistemą. Reagavimo į ypatingos svarbos infrastruktūros krizes veikla papildo kitus Sąjungos, nacionalinio ir sektorių lygmens krizių valdymo mechanizmus, kuriais remiamas daugiasektorinis koordinavimas.

Informacijos konfidencialumas

Ypatingos svarbos infrastruktūros plane atsižvelgiama į įslaptintos ir neskelbtinos neįslaptintos informacijos, susijusios su ypatingos svarbos infrastruktūra ir ypatingos svarbos subjektais, konfidencialumo užtikrinimo svarbą.

3. Atitinkami subjektai

Kiekviena valstybė narė ir a–e punktuose nurodytos atitinkamos Sąjungos institucijos, įstaigos, organai ir agentūros pagal jiems taikomas taisykles ir tvarką priims sprendimą dėl atitinkamo (-ų) subjekto (-ų) kiekvieno didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento atveju, priklausomai nuo susijusio (-ių) sektoriaus (-ių) ir incidento rūšies.

a) Valstybės narės

– Kompetentingos institucijos (pvz., už ypatingos svarbos infrastruktūrą atsakingos institucijos, atitinkamos sektorių institucijos, bendri kontaktiniai punktai, paskirti arba įsteigti pagal Direktyvos (ES) 2022/2557 9 straipsnio 2 dalį, institucijos, paskirtos arba įsteigtos pagal Direktyvos (ES) 2022/2557 9 straipsnio 1 dalį);

– kai tinkama, Europos ryšių palaikymo dėl kibernetinių krizių organizacinis tinklas (EU-CyCLONe), kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2022/2555 16 straipsnyje;

---

[1] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2555 dėl priemonių aukštam bendram kibernetinio saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti, kuria iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 910/2014 ir Direktyva (ES) 2018/1972 ir panaikinama Direktyva (ES) 2016/1148 (OL L 333, 2022 12 27, p. 80).

[2] 2017 m. rugsėjo 13 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2017/1584 dėl koordinuoto atsako į didelio masto kibernetinio saugumo incidentus ir krizes (OL L 239, 2017 9 19, p. 36).

[3] Komisijos komunikatas „Transporto sektoriui skirtas nenumatytų atvejų planas“ (COM(2022) 211 *final*).

[4] Įsteigta pagal 2019 m. sausio 24 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2019/123, kuriuo nustatomos išsamios oro eismo valdymo (OEV) tinklo funkcijų vykdymo taisyklės, 19 straipsnį.

[5] 2022 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2557 dėl ypatingos svarbos subjektų atsparumo, kuria panaikinama Tarybos direktyva 2008/114/EB (OL L 333, 2022 12 27, p. 164).

– Direktyvos (ES) 2022/2555 14 straipsnyje nurodyta Bendradarbiavimo grupė;

– kai tinkama, kiti suinteresuotieji subjektai, įskaitant privačiojo sektoriaus subjektus arba asmenis, pavyzdžiui, ypatingos svarbos infrastruktūros operatorius, įskaitant tuos, kurie įvardijami kaip ypatingos svarbos subjektai;

– ministrai, atsakingi už ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumą, ir (arba) ministras (-ai), atsakingas (-i) už sektorių ar sektorius, kurį (-iuos) labiausiai paveikė atitinkamas didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas.

b) Taryba

– Rotacijos tvarka pirmininkaujanti valstybė narė;

– atitinkamos darbo grupės, pavyzdžiui, Civilinės saugos darbo grupė, įskaitant Ypatingos svarbos subjektų atsparumo pogrupį PROCIV-CER, ir atitinkamos (-ų) darbo grupės (-ių) (pavyzdžiui, Kibernetinių klausimų horizontaliosios darbo grupės ir Atsparumo didinimo ir kovos su hibridinėmis grėsmėmis horizontaliosios darbo grupės) pirmininkas (-ai), priklausomai nuo susijusio (-ių) sektoriaus (-ių) ir incidento pobūdžio;

– Nuolatinių atstovų komitetas, Politinis ir saugumo komitetas ir IPCR, remiami Tarybos generalinio sekretoriato.

c) Komisija, įskaitant Komisijos ekspertų grupes

– Paskirta atsakinga tarnyba (priklausomai nuo paveikto sektoriaus), kurią remia Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras, kaip visą parą veikiantis reagavimo į krizes centras, taip pat Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas, kaip šioje srityje atsakinga tarnyba, o įvykus tarpsektoriniam incidentui – Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas ir kitos atitinkamos Komisijos tarnybos;

– Komunikacijos generalinis direktoratas ir atstovo spaudai tarnyba;

– Europos pasirengimo ekstremaliosioms sveikatos situacijoms ir reagavimo į jas institucija (HERA);

– Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė, kuriai pirmininkauja Komisijos atstovas (Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas) ir kuri įsteigta Direktyva (ES) 2022/2557, taip pat, kai tinkama, kitos atitinkamos ekspertų grupės ir komitetai;

– Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras, įsteigtas pagal Sąjungos civilinės saugos mechanizmą Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1313/2013/ES[6] (Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų generaliniame direktorate įsikūręs ir visą parą pagal SCSM veikiantis operacijų valdymo centras);

– Direktyvos (ES) 2022/2555 14 straipsnyje nurodyta Bendradarbiavimo grupė;

– Informuotumo apie kibernetinę padėtį ir jos analizės centras;

– Sveikatos saugumo komitetas, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2022/2371[7] 4 straipsnyje;

---

[6] 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

[7] 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2371 dėl didelių tarpvalstybinio pobūdžio grėsmių sveikatai, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1082/2013/ES (OL L 314, 2022 12 6, p. 26).

– Komisijos generalinis sekretoriatas (ARGUS sekretoriatas) ir generalinis sekretorius (generalinio sekretoriaus pavaduotojas) (ARGUS procesas), Žmogiškųjų išteklių generalinis direktoratas (Saugumo direktoratas);

– kitos atitinkamos Komisijos ekspertų grupės, padedančios Komisijai koordinuoti priemones nepaprastosios padėties ar krizinės situacijos atveju;

– kiti krizių valdymo tinklai, įskaitant sektorių (pvz., Mobilumo ir transporto generalinio direktorato valdomas transporto kontaktinių punktų tinklas, tarpinstitucinė Kibernetinių krizių darbo grupė[8], Europos aviacijos krizių koordinavimo padalinys);

– Komisijos pirmininkas ir (arba) atsakingas pirmininko pavaduotojas arba Komisijos narys.

d) EIVT

– Bendras žvalgybinės informacijos analizės centras (SIAC), kurį sudaro Žvalgybos ir situacijų centras (toliau – INTCEN) ir ES karinio štabo Žvalgybos skyrius (EUMS INT);

– Reagavimo į krizes centras (RKC);

– Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Komisijos pirmininko pavaduotojas.

e) atitinkamos Sąjungos įstaigos bei organai ir atitinkamos Sąjungos agentūros, pavyzdžiui, Europolas, priklausomai nuo susijusio (-ių) sektoriaus (-ių)[9].

4. Sąveika su kitais atitinkamais krizių valdymo mechanizmais ir priemonėmis

Ypatingos svarbos infrastruktūros planas yra lanksti priemonė, kurioje numatyti įvairūs veiksmai, kurių būtų galima imtis iš dalies arba visapusiškai naudojantis skirtingais taikomais mechanizmais, atsižvelgiant į didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento pobūdį bei mastą ir į operatyvinio, strateginio / politinio koordinavimo poreikį.

a) ES protokolas dėl kovos su hibridinėmis grėsmėmis[10] (toliau – ES protokolas)

ES protokole, kuris taikomas kilus hibridinėms grėsmėms[11], bendrais bruožais apibūdinami procesai ir priemonės, taikytini tokių grėsmių ar kampanijų atveju.

---

[8] Neformali grupė, kurią sudaro atitinkamos Komisijos tarnybos, EIVT, Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA), CERT-EU bei Europolas ir kuriai bendrai pirmininkauja Ryšių tinklų, turinio ir technologijų generalinis direktoratas ir EIVT.

[9] Pavyzdžiui, Europolas; transporto srityje: Europos Sąjungos aviacijos saugos agentūra (EASA), Europos jūrų saugumo agentūra (EMSA), Europos geležinkelių agentūra (ERA); sveikatos priežiūros srityje: Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras (ECDC) ir Europos vaistų agentūra (EMA); energetikos srityje: Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūra (ACER); kosmoso srityje: ES kosmoso programos agentūra (EUSPA); maisto sektoriuje: Europos maisto saugos tarnyba (EFSA); jūrų srityje: Europos žuvininkystės kontrolės agentūra (EŽKA); kibernetinių incidentų srityje: Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA), reagavimo į kompiuterių saugumo incidentus tarnybos (CSIRT), ES institucijų, įstaigų ir agentūrų kompiuterinių incidentų tyrimo tarnyba (CERT-EU).

[10] Bendras tarnybų darbinis dokumentas „ES kovos su hibridinėmis grėsmėmis protokolas“, SWD(2023) 116 *final*.

[11] Hibridinės grėsmės gali būti apibūdinamos kaip prievartinė ir ardomoji veikla, taip pat įprastiniai ir netradiciniai metodai, kuriuos valstybiniai arba nevalstybiniai subjektai gali koordinuotai naudoti konkretiems tikslams pasiekti oficialiai neskelbdami karo (žr. ES protokolą dėl hibridinių grėsmių).

Didelio hibridinio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento atveju ES protokolas taikomas kartu su Ypatingos svarbos infrastruktūros planu, kai tinkama, pvz., kai reikalinga konkreti informacija, analizė ar komunikacija tokiose srityse kaip didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento hibridiniai aspektai ir bendradarbiavimas su išorės partneriais.

b) Koordinuoto atsako į didelio masto tarpvalstybinius kibernetinio saugumo incidentus ir krizes planas

Kibernetinio saugumo planas taikomas didelio masto tarpvalstybiniams incidentams, kurių sukeliamų sutrikimų atitinkama valstybė narė negali pašalinti viena pati arba kurie dviem ar daugiau valstybių narių arba ES institucijų padaro tokio plataus masto ir tokį didelį poveikį, kuris reikšmingas techniškai arba politiškai, kad būtina laiku koordinuoti politiką ir reaguoti Sąjungos politiniu lygmeniu.

Didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento, kuris sutampa su didelio masto kibernetinio saugumo incidentu arba yra su juo susijęs, atveju atitinkamos Tarybos darbo grupės nustato tinkamą koordinavimą operatyviniu lygmeniu, be kita ko, su EU-CyCLONe arba per bendrą Ypatingos svarbos subjektų atsparumo grupės ir Bendradarbiavimo grupės posėdį. Koordinavimo tikslas – nustatyti, kuris (-ie) subjektas, priemonė(s) ar mechanizmas (-ai) galėtų veiksmingiausiai padėti reaguoti į didelį ypatingos svarbos infrastruktūros incidentą, kartu vengiant dubliavimosi ir lygiagrečių veiksmų.

c) Sąjungos civilinės saugos mechanizmas ir Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras

Remiantis Sprendimu Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo, operatyviniam reagavimui pagal SCSM į esamas arba gresiančias gaivalines ir žmogaus sukeltas nelaimes (įskaitant tas, kurios susijusios su ypatingos svarbos infrastruktūros sutrikimais) Sąjungoje ir už jos ribų vadovauja Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras – visą parą veikiantis bendras Komisijos reagavimo į krizes centras. Tokiais atvejais Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras gali teikti išankstinį perspėjimą, pranešti, analizuoti ir padėti keistis informacija, o jei valstybė narė aktyvuotų SCSM, – siųsti operatyvinę pagalbą ir ekspertus į paveiktas vietoves. Be to, Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras gali palengvinti sektorių ir tarpsektorinį koordinavimą tiek Sąjungos lygmeniu, tiek tarp Sąjungos ir atitinkamų nacionalinių institucijų, įskaitant institucijas, atsakingas už civilinę saugą ir ypatingos svarbos infrastruktūros atsparumą.

d) Kiti sektorių ar tarpsektoriniai mechanizmai ir priemonės

Ypatingos svarbos infrastruktūros planas nedubliuoja kitų sektorių ar tarpsektorinių krizių valdymo priemonių ar koordinavimo mechanizmų. Kai tokios priemonės ar mechanizmai jau egzistuoja paveiktame sektoriuje, Ypatingos svarbos infrastruktūros planas gali būti naudojamas kaip priemonė, savo taikymo srityje papildanti sektorių ar tarpsektorines priemones ar mechanizmus, tačiau jų nepakeičia. Reikėtų užtikrinti būtiną įvairių subjektų veiklos koordinavimą, kad tokio dubliavimosi būtų išvengta. Tai būtų galima pasiekti, pavyzdžiui, per Komisijos vidinį krizių koordinavimo procesą ARGUS, kurį remia Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras, ir (arba) rengiant IPCR koordinavimo posėdžius.

II DALIS. KEITIMASIS INFORMACIJA IR KOORDINUOJAMAS REAGAVIMAS

Toliau aprašytus veiksmus sudaro bendradarbiavimo būdai, t. y. keitimasis informacija, koordinuojama komunikacija ir reagavimas. Ši struktūra atitinka Tarybos krizių koordinavimo mechanizmo (IPCR) veikimo būdus ir apskritai ją taikant atsižvelgiama į galimą krizių koordinavimo mechanizmų, kurie jau taikomi ES lygmeniu, naudojimą. Ši struktūra rodo,

kaip šie bendradarbiavimo būdai būtų joje integruoti, jei jais būtų naudojamasi. Tačiau dauguma šių veiksmų taip pat gali būti vykdomi savarankiškai: jie ne priklauso nuo šio mechanizmo naudojimo, o veikiau jį papildo. Veiksmai pateikiami chronologine tvarka, kartu atsižvelgiant į tai, kad didelio masto krizės, kuri yra didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas, atveju gali būti imamasi kelių tęstinių veiksmų vienu metu.

1. KEITIMASIS INFORMACIJA

(a) Operatyviniu lygmeniu

Didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento paveiktos valstybės narės taiko savo nenumatytų atvejų priemones, užtikrina koordinavimą su atitinkamais nacionaliniais krizių valdymo mechanizmais ir prireikus visų atitinkamų nacionalinių, regionų ir vietos subjektų dalyvavimą.

Kai aktualu, civilinės saugos pagalbos srityje valstybių narių ir Komisijos veiklos koordinavimas užtikrinamas per Reagavimo į nelaimes koordinavimo centrą pagal SCSM.

i) Nacionalinių kompetentingų institucijų keitimasis informacija ir pranešimų teikimas

Be pareigos pranešti ir teikti informaciją pagal Direktyvos (ES) 2022/2557 15 straipsnį, nacionalinės kompetentingos institucijos, atsakingos už ypatingos svarbos infrastruktūrą valstybėse narėse, kurias paveikė didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas, su rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujančia valstybe nare ir Komisija per savo bendrus kontaktinius punktus neatidėliodamos keičiasi atitinkama informacija, gauta iš ypatingos svarbos infrastruktūros operatoriaus (-ų), ypatingos svarbos subjektų arba iš kitų šaltinių, taip pat informacija apie aktyvuotus krizių valdymo mechanizmus. Komisijos atveju Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras visą parą užtikrina operatyvinius ryšius ir pajėgumus, taip pat realiu laiku koordinuoja, stebi ir remia reagavimą į nelaimes Sąjungos lygmeniu, kartu padėdamas valstybėms narėms ir Komisijai kaip reagavimo į krizes valdymo centras, skatinantis tarpsektorinį požiūrį į nelaimių valdymą.

Keičiamasi informacija, susijusia su didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento pobūdžiu, jo priežastimi, pastebėtu arba numatomu sutrikimo poveikiu ypatingos svarbos infrastruktūrai ir esminių paslaugų teikimui, incidento padariniais įvairiuose sektoriuose bei tarpvalstybiniu mastu ir poveikio švelninimo priemonėmis, kurių jau imtasi arba numatoma imtis nacionaliniu lygmeniu arba kartu su kitomis atitinkamomis valstybėmis narėmis ir Komisija pagal esamus susitarimus, pvz., keitimosi informacija susitarimus pagal Direktyvos (ES) 2022/2557 9 ir 15 straipsnius. Dėl šio pranešimo ypatingos svarbos infrastruktūros (o kai kuriais atvejais – ypatingos svarbos subjekto ar valstybės narės) ištekliai nenukreipiami nuo veiklos, susijusios su incidentų valdymu, kuriam turi būti teikiama pirmenybė.

Siekdami užtikrinti tolesnius veiksmus, Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras arba notifikuotosios Komisijos tarnybos, kurios yra atsakingos už sektorių (-ius), kuriame (-iuose) įvyko didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas, informuoja Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktorato kontaktinį punktą ir Komisijos generalinį sekretoriatą. Tuo tarpu Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras pradeda stebėti įvykius (jei tai dar nepradėta), ypač kai SCSM aktyvuoja viena ar kelios paveiktos valstybės narės.

Jei informacija galėtų būti svarbi kibernetinio saugumo klausimams spręsti arba būti susijusi su kibernetinio saugumo incidentu, Komisija atitinkama informacija dalijasi su EU-CyCLONe.

Direktyvoje (ES) 2022/2557 nustatytos nacionalinės kompetentingos institucijos neatidėliodamos pradeda bendradarbiauti ir keistis informacija su Direktyvoje (ES) 2022/2555 nustatytomis kompetentingomis institucijomis dėl kibernetinių incidentų ir incidentų, darančių poveikį ypatingos svarbos subjektams, įskaitant kibernetinio saugumo ir fizines priemones, kurių ėmėsi ypatingos svarbos subjektai.

Jūrų srityje nacionalinės kompetentingos institucijos apsvarsto galimybę naudotis bendra keitimosi informacija aplinka (BKIA), kad informacija būtų keičiamasi neatidėliojant.

ii) Ekspertų posėdžių organizavimas

Komisija kuo greičiau sušaukia Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę, kad už ypatingos svarbos infrastruktūrą atsakingoms kompetentingoms nacionalinėms institucijoms ir atitinkamoms Sąjungos institucijoms, įstaigoms, organams ir agentūroms būtų lengviau keistis atitinkama informacija apie incidentą (jo pobūdį, priežastį, poveikį ir padarinius įvairiuose sektoriuose ir tarpvalstybiniu mastu) ir reagavimo veiksmus, įskaitant poveikio švelninimo priemones ir techninę paramą paveiktoms valstybėms narėms. Priklausomai nuo to, kur yra incidento centras, atitinkamos Komisijos tarnybos palaikys glaudžius ryšius su Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupės susitikimu, kad būtų keičiamasi informacija, surinkta taikant esamas sektorių priemones. Jei incidentai apima kibernetinio saugumo ir fizinius nekibernetinius aspektus, atitinkamos Komisijos tarnybos, CERT-EU ir EIVT, kai aktualu, kuo greičiau apie koordinavimo veiklos poreikį praneša ir dėl to konsultuojasi Kibernetinių krizių darbo grupėje, taip pat apie tai atitinkamai praneša Bendradarbiavimo grupės, kaip nurodyta Direktyvos (ES) 2022/2555 14 straipsnyje, ir EU-CyCLONe pirmininkams ir su jais dėl to konsultuojasi. Susitarusi su atitinkamais pirmininkais, Komisija (Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas ir Ryšių tinklo, turinio ir technologijų generalinis direktoratas) gali pasiūlyti surengti bendrą Ypatingos svarbos subjektų atsparumo grupės ir Bendradarbiavimo grupės posėdį, kad būtų užtikrintas bendras informuotumas apie padėtį ir koordinuojami atitinkami atsakomieji veiksmai.

Didelio tarpsektorinio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento, kuriam kilus būtinas arba greičiausiai bus būtinas padarinių valdymas Sąjungos lygmeniu, atveju Komisija gali sušaukti tarpsektorinius koordinavimo posėdžius, kuriuose dalyvautų visi atitinkami suinteresuotieji subjektai.

Jei didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas taip pat daro poveikį trečiajai šaliai, Komisija konsultuojasi su susijusios trečiosios šalies kompetentinga institucija ir gali pakviesti ją į Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupės posėdį.

iii) Komisijos ir Sąjungos agentūrų parama

Kai aktualu, Europolas, veikdamas pagal savo įgaliojimus, Sąjungos lygmeniu pateikia incidento padėties ataskaitą. Kai aktualu, kitos Sąjungos agentūros, veikdamos pagal savo atitinkamus įgaliojimus, pateikia atitinkamą informaciją, padedančią didinti informuotumą apie padėtį arba koordinuoti reagavimą į didelį ypatingos svarbos infrastruktūros incidentą, savo atitinkamiems pagrindiniams generaliniams direktoratams, kurie savo ruožtu teikia ataskaitas Komisijai (Migracijos ir vidaus reikalų generaliniam direktoratui, kuris pirmininkauja Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupei).

Kai aktualu, Komisija, laikydamasi taikytinos teisinės sistemos, gali prisidėti prie informuotumo apie padėtį didinimo naudodamasi Sąjungos kosmoso programos[12] ištekliais, pavyzdžiui, „Copernicus“, GALILEO ir EGNOS.

(b) Strateginiu lygmeniu

i) Informuotumo apie padėtį ataskaitų rengimas

Remdamasi informacija, kuria nacionalinės kompetentingos institucijos keičiasi Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupės posėdyje arba bendruose susitikimuose su atitinkamomis tarnybomis, ekspertų grupėmis ar tinklais, Komisija parengia informuotumo apie padėtį ataskaitą, pagrįstą kompetentingų nacionalinių institucijų pateikta ir kita turima informacija.

Kai aktualu, šioje ataskaitoje bus atsižvelgiama į atitinkamų ES lygmens rizikos vertinimų, įvertinimų ir scenarijų (įskaitant tų, kuriuos parengė Komisija, Sąjungos vyriausiasis įgaliotinis užsienio reikalams ir saugumo politikai ir Bendradarbiavimo grupė) rezultatus kibernetinio saugumo požiūriu.

IPCR aktyvavimo atveju šia ataskaita gali būti prisidedama prie Komisijos tarnybų ir EIVT parengtos integruotos informuotumo apie padėtį analizės (ISAA).

Kai aktualu, SIAC pateikia naujausią žvalgybos informacija grindžiamą incidento vertinimą.

ii) Sąjungos krizių koordinavimo mechanizmų aktyvavimas ir Sąjungos priemonių naudojimas

Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras pradeda teikti informavimo apie incidentą paramą, kai aktualu, ypač jei įvykis paskatina aktyvuoti SCSM[13]. Be to, paveiktos valstybės narės, naudodamosi „Copernicus“ ekstremaliųjų situacijų valdymo paslauga, gali prašyti savo teritorijos palydovinių vaizdų.

Kai manoma, kad tikslinga visoje Komisijoje keistis informacija su EIVT ir atitinkamomis Sąjungos agentūromis, atsakingas generalinis direktoratas arba Migracijos ir vidaus reikalų generalinis direktoratas, derindamas veiksmus su generaliniu sekretoriatu, aktyvuoja Komisijos vidaus krizių koordinavimo procesą ARGUS I etape – pradeda įvykį ARGUS IT priemonėje.

Rotacijos tvarka Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė gali aktyvuoti IPCR mechanizmą keitimosi informacija režimu, o tai reiškia, kad Komisija ir EIVT parengia ISAA ataskaitas, prie kurių prireikus prisideda nacionalinės kompetentingos institucijos ir kurioms naudojami kiti šaltiniai. Net ir neaktyvavus IPCR, rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė arba Komisija tam tikromis sąlygomis gali inicijuoti IPCR internetinės platformos stebėsenos puslapį.

Atitinkamais atvejais ir laikantis atitinkamų procedūrų gali būti aktyvuoti kiti (sektorių) Sąjungos krizių valdymo mechanizmai ir priemonės. Komisija užtikrins šių mechanizmų ir priemonių koordinavimą.

---

[12] 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/696, kuriuo sudaroma Sąjungos kosmoso programa, įsteigiama Europos Sąjungos kosmoso programos agentūra ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 912/2010, (ES) Nr. 1285/2013 bei (ES) Nr. 377/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES (OL L 170, 2021 5 12, p. 69).

[13] Pavyzdžiui, skelbiami žiniasklaidos stebėsenos produktai, civilinės saugos pranešimai, analitiniai pranešimai, ECHO *Daily Maps*, ECHO *Daily Flashes* ir kiti specialiai pritaikyti produktai.

Jei fizinis incidentas sutampa su Direktyvos (ES) 2022/2555 6 straipsnio 7 dalyje apibrėžtu didelio masto kibernetinio saugumo incidentu arba yra su juo susijęs, rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė gali naudotis Kibernetinio saugumo planu, kad nustatytų tinkamą operatyvinio lygmens koordinavimą, kuriame dalyvauja, *inter alia*, EU-CyCLONe ir Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė.

iii) Viešosios komunikacijos koordinavimas

Didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento paveiktos valstybės narės pagal išgales koordinuoja savo viešą informavimą apie krizę, kartu atsižvelgdamos į nacionalinę kompetenciją šioje srityje. Prireikus šioje veikloje gali dalyvauti ir IPCR ryšių su krize tinklas.

Remdamosi bendru informuotumu apie padėtį, Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupė ir paveiktos valstybės narės prireikus pritaria tam, kad būtų formuluojamos sutartos viešosios komunikacijos kryptys.

Europolas ir kitos atitinkamos Sąjungos agentūros koordinuoja savo viešosios komunikacijos veiklą su Komisijos atstovo spaudai tarnyba remdamosi bendru informuotumu apie padėtį.

Jei didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas yra susijęs su išorės, hibridiniu arba bendros saugumo ir gynybos politikos aspektu, viešoji komunikacija koordinuojama su EIVT ir Komisijos atstovo spaudai tarnyba pagal ES kovos su hibridinėmis grėsmėmis protokolą[14].

2. REAGAVIMAS (ĮSKAITANT TĘSTINIUS VEIKSMUS, APRAŠYTUS KEITIMOSI INFORMACIJA DALYJE, IR PAPILDOMUS VEIKSMUS STRATEGINIU / POLITINIU LYGMENIMIS)

(a) Strateginiu lygmeniu

i) Tęstinis padėties ataskaitų rengimas

Tarybos Civilinės saugos ir ypatingos svarbos subjektų atsparumo darbo grupė (PROCIV-CER) yra informuojama apie politinės / strateginės padėties ataskaitos (pvz., IPCR aktyvavimo atveju – ISAA ataskaitos arba Komisijos parengtos bendros informuotumo apie padėtį ataskaitos) rengimą ir rengia Nuolatinių atstovų komiteto posėdį, jei pastarasis dar nesušauktas, arba atitinkamai Politinio ir saugumo komiteto posėdį.

SIAC aktyviau informuoja valstybių narių žvalgybos tarnybas, apibendrina visų šaltinių informaciją ir rengia incidento analizę bei vertinimą, taip pat prireikus informaciją reguliariai atnaujina.

ii) Visapusiškas Sąjungos krizių koordinavimo mechanizmų aktyvavimas ir Sąjungos priemonių naudojimas

Jei Komisijos pirmininkas aktyvuoja Komisijos vidaus krizių koordinavimo procesą ARGUS II etape, skubiai sušaukiamas (-i) Krizių koordinavimo komiteto posėdis (-iai), kuriame (-iuose) kviečiamos dalyvauti atitinkamos Komisijos tarnybos, agentūros ir EIVT ir kurio (-ių) tikslas – koordinuoti veiksmus, susijusius su visais didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento aspektais.

Jei Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė IPCR aktyvuoja visapusiškai:

[14] Bendras tarnybų darbinis dokumentas „ES kovos su hibridinėmis grėsmėmis protokolas“, SWD(2023) 116 *final*.

– rotacijos tvarka Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė pasiūlo laiku surengti neoficialią apskritojo stalo diskusiją, kurioje dalyvautų atitinkami nacionaliniai, Europos ir tarptautiniai subjektai ir kurioje Komisijos atstovas, einantis Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupės (Migracijos ir vidaus reikalų generalinio direktoratas) pirmininko pareigas, galėtų pranešti apie anksčiau sušauktą (-us) grupės posėdį (-us); prireikus jį galėtų papildyti kitos Komisijos tarnybos ir EIVT;

– šiame posėdyje SIAC ir atitinkamos Sąjungos agentūros gali būti pakviestos pateikti naujausią informaciją apie padėtį, susijusią su dideliu ypatingos svarbos infrastruktūros incidentu.

Atsakinga ISAA tarnyba (atsakinga Komisijos tarnyba arba EIVT) parengia ISAA ataskaitą, prie kurios prisideda atitinkamos Komisijos tarnybos, atitinkamos Sąjungos tarnybos, įstaigos ir agentūros bei nacionalinės kompetentingos institucijos. Valstybės narės raginamos per IPCR internetinę platformą teikti informaciją ISAA ataskaitoms rengti.

Tarptautiniam saugumui reikšmingo didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento atveju Komisijos tarnybos ir EIVT gali sušaukti ES ir NATO struktūrinio dialogo atsparumo klausimais susitikimą, kad prisidėtų prie bendro informuotumo apie padėtį ir keitimosi informacija apie priemones, kurių ėmėsi atitinkamai Sąjunga ir NATO.

iii) Viešoji komunikacija

Taryba rengia bendrus viešosios komunikacijos pranešimus. Šį darbą gali remti pagal IPCR sukurtas neoficialus informacijos apie krizes teikėjų tinklas. Komisijos atstovo spaudai tarnyba prireikus taip pat rengia viešosios komunikacijos pranešimus.

Jei didelis ypatingos svarbos infrastruktūros incidentas susijęs su išorės, hibridiniu arba bendros saugumo ir gynybos politikos aspektu, viešoji komunikacija koordinuojama su EIVT ir Komisijos atstovo spaudai tarnyba.

iv) Parama valstybėms narėms ir veiksmingas reagavimas

Rotacijos tvarka pirmininkaujanti valstybė narė gali sušaukti PROCIV-CER posėdį, kad paremtų veiklą pagal IPCR, jei jis aktyvuojamas.

Didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento paveiktos valstybės narės gali prašyti kitų valstybių narių arba atitinkamų Sąjungos institucijų, įstaigų ir agentūrų techninės paramos per Ypatingos svarbos subjektų atsparumo klausimų grupę, pvz., specialių ekspertinių žinių, kad būtų sušvelnintas didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento neigiamas poveikis.

Didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento paveiktos valstybės narės taip pat gali prašyti Komisijos arba atitinkamų Sąjungos agentūrų techninės ir (arba) finansinės paramos. Komisija, koordinuodama veiksmus su atitinkamomis Sąjungos agentūromis, įvertina savo galimą paramą ir, kai tinkama, aktyvuoja technines poveikio mažinimo priemones Sąjungos lygmeniu pagal savo atitinkamas procedūras ir koordinuoja techninius pajėgumus, kurių reikia didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento poveikiui sustabdyti arba sumažinti.

Kalbant konkrečiai apie SCSM, paveiktos šalys galėtų prašyti pagalbos per Bendrą ekstremalių situacijų ryšių ir informacijos sistemą (CECIS), o po to Reagavimo į nelaimes koordinavimo centras koordinuotų valstybių narių ir SCSM dalyvaujančių valstybių pagalbos teikimą, taip pat per „rescEU“.

Europolas ir kitos atitinkamos Sąjungos agentūros pagal savo atitinkamus įgaliojimus gavusios prašymą padeda didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento paveiktoms valstybėms narėms jį tirti.

(b) Politiniu lygmeniu

Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė galėtų apsvarstyti būtinybę sušaukti IPCR apskritojo stalo diskusijas, Tarybos darbo grupių, Nuolatinių atstovų komiteto, Ministrų Tarybos posėdžius ir (arba) aukščiausiojo lygio susitikimus, kad būtų apsikeista informacija apie galimą didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento kilmę ir numatomas pasekmes valstybėms narėms ir Sąjungai, susitarti dėl bendrų gairių ir priimti būtinas priemones, kad būtų remiamos valstybės narės, paveiktos didelio ypatingos svarbos infrastruktūros incidento, ir švelninamas to incidento poveikis.

1 pav. Ypatingos svarbos infrastruktūros plano apžvalgos schema

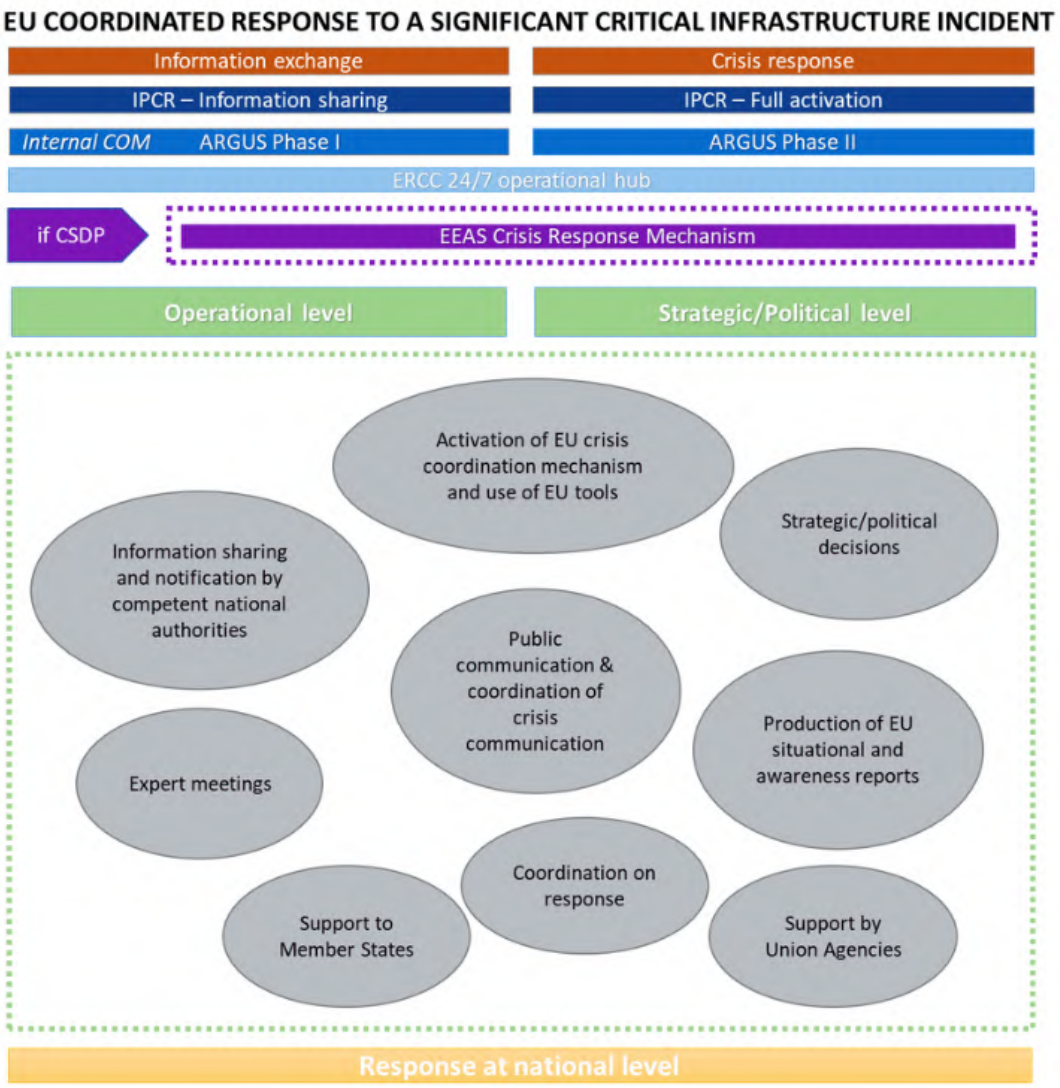

2 pav. Sprendimas dėl ypatingos svarbos infrastruktūros plano